

10. ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KHOA HỌC KỸ THUẬT XÂY DỰNG MÔ HÌNH SẢN XUẤT CHÈ BIẾN CHÈ SHAN (CHÈ TUYẾT) TẠI BA XÃ BÌNH VĂN, YÊN HÂN VÀ YÊN CƯ HUYỆN CHỢ MỚI TỈNH BẮC KẠN

1. Tên dự án: Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật xây dựng mô hình sản xuất chè biến chè Shan (chè tuyết) tại 03 xã Bình Văn, Yên Hân và Yên Cư huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn.

2. Tổ chức chủ trì dự án: Sở Công nghiệp - Khoa học Công nghệ và Môi trường Bắc Kạn

3. Chủ nhiệm dự án: KS.Triệu Đức Hiệp; KS. Ma Từ Đông Điền

4. Mục tiêu của dự án:

Phát triển vùng chè Shan (chè tuyết) đặc sản tại 3 xã Bình Văn, Yên Hân và Yên Cư huyện Chợ Mới, tạo vùng chè có chất lượng cao, có giá trị kinh tế; tạo việc làm ổn định, tăng thu nhập, góp phần xoá đói giảm nghèo cho người dân và góp phần làm tăng diện tích rừng, tăng độ che phủ, tạo vùng sinh thái nông nghiệp phát triển bền vững ở Chợ Mới.

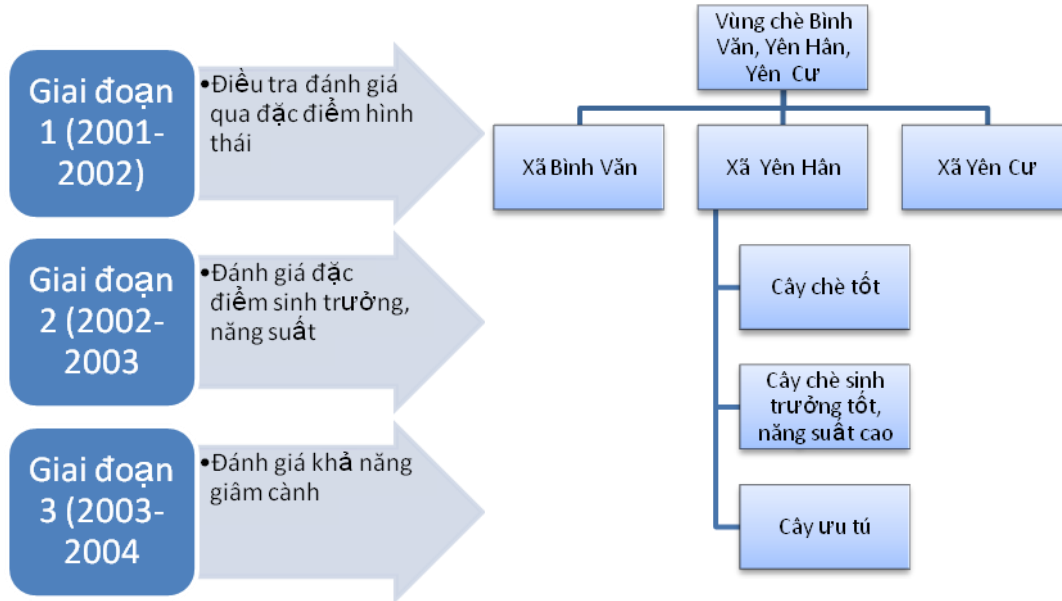
5. Kết quả thực hiện:

5.1. Điều tra, tuyển chọn cây chè Shan ưu tú phục vụ công tác nhân giống:

Qua điều tra, xác định được 350 cây có đặc điểm hình thái tốt là chè Shan (năm 2001-2002), tiếp tục theo dõi đánh giá khả năng sinh trưởng, khả năng cho năng suất của các cây, đã xác định được 90 cây có triển vọng (2002-2003). Tiếp tục theo dõi, đánh giá khả năng sinh trưởng, khả năng cho năng suất và khả năng giâm cành, đã bình tuyển được 31 cây đạt tiêu chuẩn cây đầu dòng đủ tiêu chuẩn sản xuất giống (năm 2003-2004).

Quá trình bình tuyển cây ưu tú, cây đầu dòng được thực hiện theo các bước sau:

Sơ đồ bình tuyến cây đầu dòng

5.2. Xây dựng vườn giâm cành:

Xây dựng mô hình vườn ươm giống chè Shan bằng phương pháp giâm cành với diện tích 3000m², triển khai tại xã Yên Cư năm 2001-2002 và xã Yên Hân năm 2002-2003. Dự án đã tổ chức hướng dẫn người dân kỹ thuật nhân giống chè shan bằng phương pháp giâm hom. Đã triển khai giâm được 19 vạn cây với tỷ lệ sống từ 72,5 - 75,3%, cây giống đảm bảo chất lượng theo kế hoạch đặt ra.

Kết quả cụ thể như sau:

Bảng 1. Kết quả giâm giống cành chè Shan

T T	Chỉ tiêu theo dõi	Đơn vị	Kết quả thực hiện			
	Năm		Yên Cư		Yên Hân	
			2001-2002		2002-2003	
			Kế hoạch	Thực hiện	Kế hoạch	Thực hiện
1	Tổng số hom	Vạn	8,0	9,0	8,0	10,0
2	Tỷ lệ xuất vườn	%	65	72,5	65	75,3
3	Chất lượng cây con xuất vườn: - Cao cây - Đường kính thân - Số lá	cm mm lá	35 3-4 8-10	≥ 35 3-4 8-10	35 3-4 8-10	≥ 35 3-4 8-10
4	Sâu bệnh		Không	Không	Không	Không

5.3. Xây dựng mô hình trồng chè Shan theo phương thức trồng rừng:

Năm 2003 - 2004, dự án đã tổ chức xây dựng mô hình trồng chè Shan theo phương thức trồng rừng được 30ha, đồng thời hướng dẫn Lâm trường Chợ Mới xây dựng vườn ươm, sản xuất giống chè Shan bằng phương pháp giâm cành để trồng mở rộng được 30ha. Đây là kỹ thuật trồng mới, được người dân nhiệt tình ủng hộ. Giống chè là giống được nhân bằng phương pháp giâm cành từ những cây ưu tú có khả năng sinh trưởng, phát triển tốt, năng suất cao; người dân được hướng dẫn kỹ thuật trồng theo đường đồng mức, với mật độ 2500cây/ha.

Kết quả cụ thể như sau:

Bảng 2. Kết quả trồng chè Shan theo phương thức trồng rừng:

T T	Chỉ tiêu	Đơn vị	Xã Bình Văn		Xã Yên Hân		Xã Yên Cư		Tổng số
1	Diện tích trồng	ha	3,1	5,0	4,9	2,0	10,0	5,0	30,0
2	Tỷ lệ sống	%	>95	>95	>95	>95	>95	>95	>95
3	Chiều cao cây	cm	102	70	140	80	125	85	-
4	Đường kính góc	cm	1,0	0,6	1,3	0,7	1,3	0,6	-
5	Rộng tán	cm	40	25	35	25	35	25	-
6	Sâu bệnh	Khôn g	Khôn g	Khôn g	Khôn g	Khôn g	Khôn g	Khôn g	Khôn g

5.4. Xây dựng mô hình chế biến chè theo kiểu bán công nghiệp:

Kết quả điều tra cho thấy, hầu hết các hộ có chè đều chế biến theo kiểu sao chảo, với kỹ thuật chế biến lạc hậu, nên chất lượng chè thấp, hiệu quả kinh tế không cao. Xuất phát từ lý do trên, dự án đã xây dựng 3 mô hình chế biến chè xanh theo phương thức lò quay, cối vò bán công nghiệp chạy bằng động cơ Diegen, công suất 10kg chè khô/ngày, theo hình thức quy mô hộ gia đình.

Nhờ được hướng dẫn kỹ thuật thu hái, chế biến chè xanh, cho đến nay mô hình chế biến hoạt động có hiệu quả, chất lượng chè được nâng lên, giá bán tăng, tăng từ 15.000đ/kg lên 40.000-50.000đồng/kg chè khô.

6. Thời gian bắt đầu và kết thúc: 2001-2004

7. Kinh phí thực hiện:

